

Seat No. : _____

TI-106

B.A. Sem.-I

May-2013

Psychology (EC-I-103)

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) ઉત્તરવહીમાં પ્રશ્નનો ક્રમાંક પ્રશ્નપત્રમાં આપેલ પ્રમાણે જ લખવો.
(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) મનોવિજ્ઞાનની આધુનિક વ્યાખ્યાઓ સમજાવો. ૭
અથવા
મનોવિજ્ઞાનની શાખાઓ જણાવી કોઈપણ બે શાખાઓ વર્ણવો.
(બ) પ્રેરણા એટલે શું ? પ્રેરણા માપનની પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૭
અથવા
ભૂખ અને તરસની પ્રેરણા સવિસ્તાર સમજાવો.
૨. (અ) આવેગની વ્યાખ્યા આપો. આવેગ દરમ્યાન સ્વયંસંચાલિત મજાતંત્રમાં થતા ફેરફારો વર્ણવો. ૭
અથવા
આવેગ દરમ્યાન થતા શારીરિક ફેરફારોની ચર્ચા કરો.
(બ) ધ્યાનની વ્યાખ્યા આપી તેનું સ્વરૂપ સમજાવો. ૭
અથવા
ધ્યાનને અસર કરતાં વસ્તુલક્ષી પરિબળો સદૃષ્ટાંત સમજાવો.
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ચાર) ૧૬
(૧) ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાન
(૨) સલાહ માર્ગદર્શનનું મનોવિજ્ઞાન
(૩) જાતિય અને માતૃત્વની પ્રેરણા
(૪) પ્રેરણા ચક્ર
(૫) અનુકંપી તંત્ર
(૬) આકૃતિ અને પશ્યપાદ ભૂમિકા
૪. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો. ૧૨
(૧) મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રાણી વર્તનનો અભ્યાસ શા માટે કરવામાં આવે છે ?
(૨) Psyche અને Lagus શબ્દો કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવેલ છે ?
(૩) પ્રેરણાના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા અને કયા કયા છે ?

- (૪) સિદ્ધિ પ્રેરણાની વ્યાખ્યા આપો.
 (૫) વુડવર્થ અને માર્કવિશે આપેલી આવેગની વ્યાખ્યા આપો.
 (૬) ધ્યાનના મુખ્ય પ્રદેશો કેટલા છે અને કયા કયા ?

૫. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

૫

- (૧) મનોવિજ્ઞાન એ વિજ્ઞાન છે _____ નહીં.
 (૨) ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે _____% મનોવેજ્ઞાનિકો કામ કરે છે.
 (૩) ત્વચાની વિદ્યુત અવરોધ શક્તિનું માપન કરવા માટે _____ નામનું સાધન વપરાય છે.
 (૪) મસ્તિષ્ક તરંગનું માપન _____ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
 (૫) આપણે વિશ્વ અને તેના પદાર્થોનું પ્રત્યક્ષીકરણ _____ દ્વારા કરીએ છીએ.

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો :

૫

- (૧) મનોવિજ્ઞાનની પ્રથમ પ્રયોગશાળા _____ શહેરમાં સ્થપાઈ હતી.
 (a) લીપર્જીંગ (b) લંડન
 (c) ન્યુયોર્ક (d) મુંબઈ
 (૨) સ્વયં સંચાલિત મજ્જાતંત્ર _____ ભાગમાં વહેંચાયેલું છે.
 (a) ૨ (b) ૩
 (c) ૪ (d) ૬
 (૩) નર પ્રાણીની જાતિયગ્રંથીમાંથી _____ હોર્મોન્સ ઉત્પન્ન થાય છે.
 (a) એન્ડ્રોજીન્સ (b) એસ્ટ્રોજીન્સ
 (c) પ્રોલેક્ટીન (d) ટેસ્ટોસ્ટેરોન
 (૪) સંવેદનોના અર્થઘટનની અને તેમને અર્થમય બનાવવાની પ્રક્રિયાને _____ કહે છે.
 (a) સામાજીકરણ (b) પશ્યદર્શી ભૂમિકા
 (c) આકૃતિ (d) પ્રત્યક્ષીકરણ
 (૫) સી.ટી. મોર્ગને આવેગના _____ પ્રકારો દર્શાવ્યા છે.
 (a) ૨ (b) ૩
 (c) ૬ (d) ૮

(ક) યોગ્ય જોડકાં જોડો :

૪

(અ)	(બ)
(૧) ઈ.સ. ૧૮૭૯	(a) જરૂરિયાત
(૨) ઈરણ	(b) આભાષિત ગતિ
(૩) બાર્કર અને રાઈટ	(c) One Boy's Day
(૪) ફિલ્મ (ચલચિત્ર)	(d) પ્રથમ પ્રયોગશાળા

TI-106

B.A. Sem.-I

May-2013

Psychology (EC-I-103)

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Write same No. in your answer sheet as given in question paper.
(2) Mentioned the marks in right side.

1. (a) Explain the modern definitions of Psychology. 7

OR

State the branches of psychology. Describe any two branches.

- (b) What is motivation ? Explain measurement methods of motivation. 7

OR

Explain Hunger & Thirst Motivation.

2. (a) Give definition of emotion. Explain changes of automatic nervous system during emotion. 7

OR

Discuss physical changes during emotion.

- (b) Give the definition of attention. Explain its nature. 7

OR

Explain with illustration effective objective factors of attention.

3. Write short notes (any **four**) : 16

- (1) Clinical Psychology
- (2) Counselling Psychology
- (3) Sex & Motherhood Motivation
- (4) Motivation Cycle
- (5) Sympathetic System
- (6) Figure and background

4. Answer the following questions in short : 12
- (1) Why the behavioural study of the animals is done in psychology ?
 - (2) From which language words 'psyche and logus' have been derived ?
 - (3) How many types of motivation are and which ?
 - (4) Give definition of achievement motivation.
 - (5) Give definition of emotion by Woodworth and Mark Wish.
 - (6) How many main fields of attention are and which ?
5. (a) Fill up the blanks : 5
- (1) Psychology is a science not _____.
 - (2) _____% psychologists work in the field of clinical psychology.
 - (3) _____ device is used for measuring electro resistance power of skin.
 - (4) Measurement of brain waves is done by _____.
 - (5) Perception of our world and its objects is done by _____.
- (b) Fill up the blanks with choosing right option : 5
- (1) The first psychological laboratory was established in _____ city.

(a) Lipzing	(b) London
(c) New York	(d) Bombay
 - (2) Automatic nervous system is divided in _____ parts.

(a) 2	(b) 3
(c) 4	(d) 6
 - (3) _____ hormones are created from sex glands of male animal.

(a) Androgen	(b) Astrogen
(c) Prolactin	(d) Testosterone
 - (4) The process of interpreting sensations, making them meaningful is called _____.
(a) Socialization	(b) Backword Role
(c) Figure	(d) Perception
- (5) C.T. Morgan has given _____ kinds of emotion.
(a) 2	(b) 3
(c) 6	(d) 8
- (c) Match A with B appropriately : 4
(A)	(B)
(1) A.D. 1879	(a) Need
(2) Drive	(b) Stroboscopic movement
(3) Barker and Rights	(c) One Boy's Day
(4) Film	(d) First Laboratory